

Sag C-39/20**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

27. januar 2020

Forelæggende ret:

Hoge Raad der Nederlanden (Nederlandene)

Afgørelse af:

24. januar 2020

Appellant:

Staatssecretaris van Financiën

Indstævnt:

Jumbocarry Trading GmbH

Hovedsagens genstand

Hovedsagen vedrører en tvist mellem Staatssecretaris van Financiën og Jumbocarry Trading GmbH (herefter »den interesserede part«) om et påkrav fremsat over for sidstnævnte om betaling af told.

De præjudicielle anmodningers formål og genstand

Søgsmålet i henhold til artikel 267 TEUF vedrører forældelse af toldskyld. Nærmere bestemt vedrører sagen spørgsmålet, om bestemmelserne om suspension af forældelsesfristen for en toldskyld kan anvendes på en toldskyld, der er opstået før den dato, hvor det blev fastslået, at bestemmelserne fandt anvendelse, men som på denne dato endnu ikke er forældet.

Præjudicielle spørgsmål

- 1) Finder artikel 103, stk. 3, litra b), og artikel 124, stk. 1, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) af 9. oktober 2013 om indførelse af

en EF-toldkodeks anvendelse på en toldskyld, som er opstået før den 1. maj 2016, og hvor forældelsesfristen ikke er udløbet på denne dato?

- 2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, er retssikkerhedsprincippet og princippet om den berettigede forventning til hinder for denne anvendelse?

De anførte EU-retlige bestemmelser

- Artikel 221, stk. 3, i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT 1992, L 302, s. 1, herefter »EF-toldkodeksen«)
- Artikel 22, stk. 6, artikel 29, artikel 103, stk. 1 og 3, artikel 124, stk. 1, litra a), og artikel 288, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 af 9. oktober 2013 om EU-toldkodeksen (herefter »EU-toldkodeksen«)
- Artikel 8, stk. 1, i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 2015/2446 af 28. juli 2015 til supplerung af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 med nærmere regler angående visse bestemmelser i EU-toldkodeksen (EUT 2015, L 343, s. 1) (herefter »den delegerede forordning«)

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 Den interesserede part indgav den 4. juli 2013 en ansøgning om at bringe et parti porcelænsvarer i fri omsætning. I denne forbindelse blev Bangladesh angivet som oprindelsesland, på grundlag af hvilket en præferencesats på toldskyld på nul procent blev fastsat. Da det med henblik herpå udstedte oprindescertifikat viste sig at være falsk, meddelte de Inspecteur van de Belastingdienst den 1. juni 2016 de interesserede parter skriftligt, at myndigheden havde til hensigt at opkræve told til den normale sats på 12 procent. I samme skrivelse gav Inspecteur den interesserede part mulighed for at give sit standpunkt til kende inden for 30 dage. Den 18. juli 2016 blev den omhandlede toldskyld, som var opstået den 4. juli 2013, meddelt ved et betalingspåkrav.
- 2 For retten i anden instans, Gerechtshof Amsterdam (herefter »Gerechtshof«), vedrører tvisten spørgsmålet, om toldskylden den 18. juli 2016 allerede var bortfaldet.

Parternes argumenter i hovedsagen

- 3 Gerechtshof bemærkede, at i EU-toldkodeksens artikel 124, stk. 1, litra a), bestemmes det, at toldskyld bortfalder, når der ikke længere kan meddeles toldskyld til debitor i henhold til EU-toldkodeksens artikel 103, dvs. tre år efter

toldskyldens opståen. Dette betyder, at den pågældende skyld allerede var ophørt den 18. juli 2016. EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, litra a), bestemmer, at perioden på 3 år suspenderes, når toldmyndighederne har meddelt de grunde, som de agter at basere toldskylden på; en sådan suspension har virkning fra datoen for denne meddelelse og indtil udløbet af den periode, i hvilken debitor får lejlighed til at fremsætte sine synspunkter. Denne periode er i henhold til den delegerede forordnings artikel 8, stk. 1, på 30 dage. I henhold til artikel 103, stk. 3, litra a), var den omhandlede toldskyld således ikke forældet den 18. juli 2016.

- 4 Ifølge *Gerechtshof* gælder det i et tilfælde som det omhandlede, at de EU-retlige principper om retssikkerhed og om den berettigede forventning er til hinder for en anvendelse af de ovennævnte bestemmelser. Ifølge retten var det for den interesserede part på det tidspunkt, hvor toldskylden opstod (den 4.7.2013) – henset til tidspunktet for offentliggørelsen af toldkodeksen (den 10.10.2013) – ikke klart og forudsigeligt, at der var tale om en suspension af forældelsesfristen med en periode på 30 dage. Ifølge *Gerechtshof* skal fastlæggelsen af, om toldskylden blev meddelt den interesserede part i god tid, afgøres på grundlag af EF-toldkodeksen (forgængeren til EU-toldkodeksen). EF-toldkodeksens artikel 221, stk. 3, fastsatte også en forældelsesfrist på tre år, men ingen bestemmelser om suspension heraf. Derfor har *Gerechtshof* truffet afgørelse om, at toldskylden pr. 18. juli 2016 allerede var bortfaldet på grund af forældelse.
- 5 Herefter har *Staatssecretaris van Financiën* indgivet kassationsappel for *Hoge Raad*. Anbringendet vedrører den i det foregående beskrevne afgørelse fra *Gerechtshof*.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 6 Ved fastlæggelsen af det tidsmæssige anvendelsesområde for en ny bestemmelse skal der ifølge retspraksis fra *Domstolen* sondres mellem procedureregler og materielle regler. Procedureregler anses i almindelighed for at gælde fra den dag, hvor de træder i kraft. I modsætning hertil gælder det for materielle regler, at disse i almindelighed fortolkes således, at de finder anvendelse på retlige situationer, som forelå inden deres ikrafttræden, men kun i det omfang det klart følger af deres ordlyd, formål eller generelle opbygning, at de skal tillægges en sådan virkning. Det skal tilføjes, at en ny retsregel finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor den retsakt, hvori den er indeholdt, træder i kraft, og at den, selv om den ikke finder anvendelse på retlige situationer, der er opstået og endeligt fastlagt før denne ikrafttræden, skal anvendes øjeblikkeligt på de fremtidige virkninger af en situation, der er opstået, mens den tidligere lovgivning var gældende, og på nye retlige situationer. De i sagen omhandlede bestemmelser skal ifølge EU-toldkodeksens artikel 288, stk. 2, finde anvendelse fra den 1. maj 2016.
- 7 Det kan ikke klart udledes af *Domstolens* praksis, hvorvidt en retsforskrift, som fastsætter en suspension af forældelsesfristen – som det er tilfældet med EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, DWU – skal betragtes som en materiel regel.

8 I dommen i sagen Molenbergnatie (C-201/04, EU:C:2006:136, præmis 41) vedrørende anvendelsen af undtagelsen i bestemmelserne i den dagældende nye EF-toldkodeks fandt Domstolen, at hvad angår anvendeligheden af de nye bestemmelser i den dagældende EF-toldkodeks skulle der på de faktiske omstændigheder i tvisten i hovedsagen, som knytter sig til toldskylden, og som fandt sted før toldkodeksens ikrafttrædelsesdato, anvendes dels de materielle regler, der er indeholdt i lovgivningen før denne dato, dels de processuelle regler, som findes i toldkodeksen. I denne forbindelse traf Domstolen i henhold til EF-toldkodeksens artikel 221, stk. 3, i den affattelse, som var gældende den 1. januar 1994, følgende afgørelse:

»For så vidt som toldskylden forældes og følgelig ophører, når fristen i toldkodeksens artikel 221, stk. 3, er udløbet, må det herefter antages, at denne bestemmelse opstiller en materiel regel.«

- 9 For så vidt som fristen på tre år for inddrivelse af en toldskyld ifølge bestemmelserne i EF-toldkodeksen var udløbet den 1. maj 2016, kan det af Molenbergnatie-dommen udledes, at den berørte skyldner endeligt befandt sig i en situation, hvoraf denne kunne udlede visse rettigheder, og hvorpå nye retsregler ikke kunne finde anvendelse. I den foreliggende sag var skyldnerens toldskyld imidlertid endnu ikke forældet. Således adskiller situationen for den interesserede part sig fra den situation, som er omhandlet i præmis 41 i Molenbergnatie-dommen.
- 10 På den ene side vil det kunne hævdes, at suspensionen af forældelsesfristen for en toldskyld er til hinder for, at en toldskyld endeligt bortfalder. I dette perspektiv skal forældelsesreglen, fastlæggelsen af forældelsesfristen og tilfældene af suspension af denne frist ses som et sammenhængende sæt regler. Dette kan betyde, at den interesserede part den 4. juli 2013 hvad angår det sammenhængende sæt regler fastsat i den delegerede forordning helt sikkert befandt sig i en situation, hvoraf denne udledte rettigheder med den konsekvens, at såvel EU-toldkodeksens artikel 103 som artikel 124, stk. 1, ikke kan anvendes, for så vidt som de indeholder forskellige retsregler. Det er således ikke relevant, at toldskylden for den interesserede part endnu ikke var forældet den 1. maj 2016.
- 11 På den anden side kan det hævdes, at en regel, som afhænger af udløbet af en forældelsesfrist, skal adskilles fra regler, som lader udløbet af denne forældelsesfrist afhænge af en processuel handling truffet under efteropkrævningen. I den foreliggende sag suspenderes forældelsesfristen midlertidigt på grund af forpligtelsen i EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6, til at høre skyldneren inden meddelelsen af toldskylden. Denne midlertidige suspension som resultatet af en processuel handling (der giver den interesserede part en høring) kan ansues som en procedureregulering, der er uløseligt forbundet med EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6. Fordi procedureregler anses for at finde anvendelse fra den dag, hvor de er trådt i kraft, betyder dette, at EU-toldkodeksens artikel 124, stk. 1, litra a), og artikel 103 blev gjort anvendelig umiddelbart efter,

at efteropkrævningen af en toldskyld, opstået i henhold til EU-toldkodeksen, blev indledt den 1. maj 2016.

- 12 På baggrund af det ovenstående er det ikke muligt alene at udlede af arten af EU-toldkodeksens artikel 124, stk. 1, litra a) og artikel 103, om disse bestemmelser fandt anvendelse den 1. maj 2016 på efteropkrævningen af en toldskyld opstået i henhold til EF-toldkodeksen, og som endnu ikke i henhold til den delegerede forordning var forældet den 1. maj 2016. Af denne årsag forelægger Hoge Raad det første præjudicielle spørgsmål.
- 13 Hvis det første spørgsmål besvares bekræftende, tilbagestår spørgsmålet, om Gerechtshof har ret, når den antager, at anvendelsen af de relevante bestemmelser i EU-toldkodeksen er i strid med det EU-retlige princip om retssikkerhed og om den berettigede forventning, og derfor ikke kan anvendes på den interesserede part.
- 14 Det kan også hævdes, at det i forbindelse med toldangivelsen ikke var klart og forudsigeligt for skyldner, at toldlovgivningen vedrørende inddrivelse og forældelse ville blive ændret på en sådan måde, at der ville ske en kodificering af retten til at blive hørt i alle tilfælde inden toldmyndighedernes inddrivelse, med den konsekvens, at forældelsesfristen suspenderes i den periode, der er fastsat i den delegerede forordnings artikel 8.
- 15 Det kan også hævdes, at skyldner på tidspunktet for toldangivelsen har en forventning om, at procedureregler vil forblive uændrede. Unionslovgiver skal ved ændringen af en procedureregel foretage en afvejning mellem Unionens interesse i foranstaltningen og den interesserede parts interesse i at denne situation ikke forringes. Unionslovgivers bedømmelse af denne afvejning tilkommer ikke den nationale domstol, men Domstolen. Det er i denne forbindelse vigtigt at vide, hvorvidt unionslovgiver kunne knytte det til den nye regel, at skyldner altid skal gives lejlighed til at udtale sig inden for 30 dage før inddrivelsen af en toldskyld, med den konsekvens, at forældelsesfristen suspenderes. Eftersom det i dette tilfælde gælder, at skyldners retsstilling styrkes af indførelsen af en absolut ret til en mulighed for at give sin mening til kende inden for 30 dage, er det opfattelsen hos Hoge Raad, at det ikke kan siges, at sammenhængen med suspensionen af forældelsesfristen og længden af tid udgør en sådan forringelse af skyldners position, at det kan begrunde, at EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, ikke finder anvendelse. Eftersom der hersker tvivl i denne henseende forelægger Hoge Raad det andet præjudicielle spørgsmål.